REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: Pž-1861/2025-3

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Lenke Ćorić, predsjednika vijeća, Gordana Zubaka, suca izvjestitelja i Ivane Mlinarić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja GRAD GOSPIĆ, Gospić, Budačka ulica 55, OIB: 22538763965, kojeg zastupa punomoćnik Marko Krpan, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Krpan & Partneri d.o.o. u Zagrebu, protiv tuženika SRPSKA NARODNA ČITAONICA I KNJIŽNICA U VREPCU, Gospić, Vrebac 30, OIB: 45718932731, kojeg zastupa punomoćnik Enver Vučetić, odvjetnik u Zagrebu, radi tužbe za ispravak, odlučujući o tuženikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-353/2024-21 od 21. ožujka 2025., u sjednici vijeća održanoj 9. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana tuženikova žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-353/2024-21 od 21. ožujka 2025. u točkama II. i III. izreke.

II. Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 263,28 EUR.

Obrazloženje

1. Prvostupanjski sud je pobijanom presudom odbacio tužbu tužitelja od 30. studenoga 2023. u dijelu u kojem je zatražio da se utvrdi da tužitelj GRAD GOSPIĆ ima valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva na nekretnini k.č.br. 2128 u naravi kuća broj 67 sa dvorištem u selu površine 183 čhv, upisana u zk.ul. 67, k.o. Vrebac, kao nedopuštena (točka I. izreke), zatim naložio je brisanje upisa prava vlasništva na nekretnini k.č.br. 2128, upisanoj u zk.ul. 67, k.o. Vrebac, u naravi kuća broj 67 s dvorištem u selu površine 183 čhv s imena tuženika SRPSKA NARODNA

ČITAONICA I KNJIŽNICA U VREPCU, Gospić, Vrebac 30, OIB: 45748932731, izvršenog u pojedinačnom zemljišnoknjižnom ispravnom postupku od strane Općinskog suda u Gospiću temeljem rješenja poslovni broj Z-1196/2023 od 25. travnja 2023., te upis prava vlasništva za korist tužitelja GRADA GOSPIĆA, Gospić, Budačka 55, OIB: 22538763965, u cijelosti (točka II. izreke) i naložio je tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 1.329,64 EUR s pripadajućim zateznim kamatama.

2. Iz obrazloženja pobijane presude proizlazi kako su u konkretnom slučaju ispunjene pretpostavke za ispravak upisa u zemljišne knjige na temelju rješenja Općinskog suda u Gospiću poslovni broj Z-1196/2023 od 25. travnja 2023. kojim je u točki III. izreke prihvaćena prijava tuženika od 21. listopada 2022. te ispravljen zemljišnoknjižni upis na k.č.br. 2128, upisanoj u zk.ul. 64, k.o. Vrebac tako da je ona upisana u korist predlagatelja (ovdje tuženika) i to uz obrazloženje da je predlagatelj (tuženik) bio upisan kao vlasnik predmetne nekretnine, da se ona nije vodila kao društveno vlasništvo u vrijeme kada je rješenjem toga suda poslovni broj Z-959/2021 kao vlasnik upisan grad Gospić, te da je predlagatelj (tuženik) jedini i stvarni vlasnik i posjednik predmetne nekretnine od 1930. godine, čiji posjed nije prestao sve do danas.

3. Tuženik je podnio žalbu protiv navedene presude kojom je sadržajno pobijao točke II. i III. izreke zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi je naveo kako tužitelj nema valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva na predmetnoj nekretnini. Također, mišljenja je da je prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje jer predmetna nekretnina nikada nije bila općenarodna imovina što proizlazi iz povijesnog upisa u zemljišnoj knjizi iz kojeg proizlazi da je Srpska narodna čitaonica i knjižnica Vrebac upisana kao vlasnik predmetne nekretnine od 1930. godine i da se kao vlasnik vodila do 2021. godine kad je kao vlasnik upisan Grad Gospić. Pri tome je istaknuo da je tuženik jedini i stvarni vlasnik i posjednik predmetne nekretnine od 1930. godine čiji posjed nije prestao sve do dana pisanja žalbe. Dodao je da se tužitelj nije mogao upisati kao vlasnik navedene nekretnine i da Zakon o udruženjima i zborovima i drugim javnim skupovima („Službeni list FNRJ“ broj 51/46 i 29/47) nije preuzet u pravni sustav Republike Hrvatske.

4. Tužitelj je podnio odgovor na žalbu kojim je osporio navode iz tuženikove žalbe s prijedlogom da ovaj sud žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu.

5. Žalba nije osnovana.

6. Pobijana presuda je ispitana sukladno odredbi čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 155/23; dalje: ZPP) pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11. 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

7. Tužitelj je u ovoj pravnoj stvari podnio tužbu po osnovi odredbe čl. 205. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 63/19, 128/22, 155/23 i 127/24; dalje: ZZK).

8. Prema obrazloženju pobijane presude prvostupanjski sud je utvrdio:

- da je točkom III. izreke rješenja Općinskog suda u Gospiću poslovni broj Z-1196/2023 od 25. travnja 2023. (list 18.-21. spisa) prihvaćena prijava predlagatelja, ovdje tuženika, od 21. listopada 2022., te ispravljen zemljišnoknjižni upis na k.č.br. 2128, upisanoj u zk.ul. 64, k.o. Vrebac tako što je ona upisana u korist predlagatelja Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu, OIB: 45718932731
- da je Srpska narodna čitaonica u Vrepcu osnovana 1929. godine, a ukinuta aktom vlasti NDH iz 1941. godine
- da Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu nije prijavila obnovu svog rada sukladno čl. 31. st. 1. Zakona o udruženjima i zborovima i drugim javnim skupovima („Službeni list FNRJ“ broj 51/46 i 29/47) pa je stoga prestala postojati, a njezina imovina postala je općenarodna imovina
- kako je tuženik, kao udruga, osnovan 2017. godine rješenjem Ureda državne uprave Ličko-senjske županije, Službe za opću upravu, Klasa: UP/I-230-02/17-01/32, Ur.broj: 2125-01-05-04/5-17-2 od 22. svibnja 2017. pod registarskim brojem 09000701
- da tuženik nije pravni sljednik nekadašnjeg društva Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu iz 1929. godine
- da je kao vlasnik nekretnine k.č.br. 2128, upisane u zk.ul. 67, k.o. Vrebac, u naravi kuća broj 67 s dvorištem u selu površine 183 čhv bila upisana Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu te da nikada nije bilo upisano društveno vlasništvo
- da je 2021. godine kao vlasnik nekretnine upisan grad Gospić, a potom na temelju točke III. izreke rješenja Općinskog suda u Gospiću poslovni broj Z-1196/2023 od 25. travnja 2023. Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu, OIB: 45718932731.

9. Prema odredbi čl. 205. st. 1. ZZK-a zahtijevati ispravak upisa u zemljišnu knjigu pokretanjem parnice ili drugoga postupka pred nadležnim tijelom (tužba za ispravak) imaju pravo:

- osobe čijim prijavama ili prigovorima sud nije u cijelosti ili dijelu udovoljio u ispravnom postupku u roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja
- osobe čiji je upis ili prvenstveni red upisa odlukom donesenom u ispravnom postupku sud naredio izmijeniti, nadopuniti ili izbrisati.

10. Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari, pravilno je prvostupanjski sud, u smislu citirane zakonske odredbe, izveo zaključak kako je tužitelj ovlašten podnijeti predmetnu tužbu te da bi u takvoj pravnoj situaciji raspravljanje po tužbi za ispravak trebalo bi biti ograničeno isključivo na ispunjenost pretpostavki za stjecanje prava vlasništva tuženika na navedenoj nekretnini odnosno predmet spora nije tužiteljevo stjecanje prava vlasništva na toj nekretnini. Također, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je tužba podnesena u zakonskom roku iz čl. 205. st. 3. ZZK-a kako je to obrazložio u točki 13. obrazloženja pobijane presude.

11. U ovom je postupku sporno je li tuženik pravni sljednik Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu osnovane 1929. godine. S obzirom na to da su stranke učinile nespornom činjenicu da je Srpska narodna čitaonica i knjižnica iz 1929. ukinuta aktom iz 1941. godine, a tuženik tijekom postupka nije tvrdio da je društvo Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu, koje je osnovano 1929. godine, postupilo sukladno odredbi čl. 31. st. 1. Zakona o udruženjima i zborovima i drugim javnim skupovima i prijavilo obnovu svoga rada, stoga je to društvo prestalo postojati te je njegova imovina prema čl. 3. Zakona o izmjenama i dopuna Zakona o udruženjima i zborovima i drugim javnim skupovima („Službeni list FNRJ“ broj 29/47) postala općenarodna imovina. Navedeni zakon bio je sastavni dio pravnog sustava nekadašnje države čiji je pravni sljednik Republika Hrvatska. Kako je spomenuti zakon prestao vrijediti prije osamostaljenja Republike Hrvatske, taj zakon nije mogao biti preuzet u pravni sustav Republike Hrvatske ali imajući u vidu činjenicu da je za obnovu rada Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu, osnovane 1929. godine, bila potrebna prijava obnove rada sukladno tada važećem Zakonu o udruženjima i zborovima i drugim javnim skupovima, za ocjenu nastavka djelovanja tog društva ili njezinog prestanka mjerodavne su odredbe tog zakona i sudovi su ih stoga dužni primijeniti. Kako je tuženik osnovan rješenjem Ureda državne uprave Ličko-senjske županije, Službe za opću upravu, Klasa: UP/I-230-02/17-01/32, Ur.broj: 2125-01-05-04/5-17-2 od 22. svibnja 2017. pod registarskim brojem 09000701, isključeno je pravno sljedništvo jer je prijašnji vlasnik nekretnine, Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu, osnovana 1929. godine, kao udruženje koje je postojalo prije 6. travnja 1941., prestalo postojati kao pravna osoba po sili Zakona o udruženjima, zborovima i drugim javnim skupovima („Službeni list FNRJ“ broj 51/46 i 29/47) zbog čega nema pravnog sljedništva između prijašnjeg vlasnika nekretnine odnosno Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu, osnovane 1929. godine, i tuženika. Slijedom navedenog, nisu osnovani tuženikovi žalbeni navodi da je on jedini i stvarni vlasnik i posjednik predmetne nekretnine od 1930. godine, jer, kao što je navedeno, on nije pravni sljednik nekadašnje Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu pa zato u tom smislu nije vlasnik nekretnine niti je u njezinom posjedu od 1930. godine.

12. Nadalje, činjenica da je u čl. 33. Pravila nekadašnjeg udruženja Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu navedeno da ako skupština pravilno zaključi, da se društvo raziđe ili ako bi ga državna vlast raspustila onda se društveni imetak predaje na čuvanje mesnoj crkvenoj opštini, koja će sav povjereni joj imetak vratiti novome koje bi se osnovalo u Vrepcu pod istim imenom i sa istim zadacima, zbog razloga navedenih u prethodnoj točki obrazloženja, ne ukazuje na postojanje pravnog sljedništva tuženika i nekadašnje Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu.

13. Odluka o troškovima postupka pravilna je i zakonita u skladu s odredbom 154. st. 2. u vezi s čl. 155. ZPP-a.

14. Stoga je ovaj sud primjenom odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a odbio tuženikovu žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostupanjsku presudu.

15. Tužiteljev odgovor na žalbu nije bio potreban u žalbenom postupku pa je zato odbijen njegov zahtjev za naknadu troška za sastav odgovora na žalbu

Zagreb, 9. rujna 2026.

Predsjednik vijeća
Lenka Ćorić

Broj zapisa: **9-3088c-e3717**

Kontrolni broj: **00225-1109c-740da**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.